

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

24 листопада 2015 року

м. Київ

Колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у складі:

головуючого Кривенди О.В.,
суддів: Гриціва М.І., Коротких О.А., Маринченка В.Л.,
Панталієнка П.В., Самсіна І.Л., Терлецького О.О.,

при секретарі судового засідання Ключник А.Ю.,
за участю:
позивача – Швеця О.Г.,
представників відповідачів – Гуцала Д.С., Кот О.В., –

розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом Швеця Олега Григоровича до Президента України, Верховної Ради України про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії,

встановила:

У травні 2015 року Швець О.Г. звернувся до Вищого адміністративного суду України як суду першої інстанції з позовом, у якому з урахуванням заяви про збільшення позовних вимог просив:

- визнати протиправною бездіяльність Президента України щодо прийняття рішення про введення воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях та подання цього рішення (указу) Верховній Раді України на затвердження;

- визнати протиправною бездіяльність Президента України щодо прийняття рішення про застосування (використання) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, та подання цього рішення (указу) Верховній Раді України на схвалення;

- визнати протиправною бездіяльність Президента України щодо внесення до Верховної Ради України подання про оголошення стану війни;
- визнати протиправною бездіяльність Верховної Ради України щодо розгляду питання про ініціювання конституційної процедури імпічменту Президента України як реагування (на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені частиною другою статті 19, статтею 111 Конституції України) на оскаржувану протиправну бездіяльність Президента України щодо організації оборони України у передбачений Конституцією і законами України спосіб;
- зобов'язати Президента України невідкладно внести до Верховної Ради України подання про оголошення стану війни;
- зобов'язати Президента України невідкладно прийняти рішення про застосування (використання) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, і подати це рішення (указ) Верховній Раді України на схвалення;
- зобов'язати Верховну Раду України як реагування на оскаржувану бездіяльність Президента України, що триває у часі, невідкладно розглянути питання про ініціювання конституційної процедури імпічменту Президента України.

На обґрунтування позову Швець О.Г. зазначив, що він як громадянин України став жертвою збройної агресії Російської Федерації, а Президент України своєю бездіяльністю щодо організації оборони і надання відсічі цій збройній агресії порушує його права і інтереси. Вважає, що на таку бездіяльність Президента України має належним чином відреагувати Верховна Рада України, ініціювавши процедуру імпічменту Президента України.

Вищий адміністративний суд України постановою від 30 липня 2015 року та додатковою постановою від 6 серпня 2015 року відмовив у задоволенні позову.

Не погоджуючись із таким рішенням суду, Швець О.Г. звернувся із заявою про його перегляд Верховним Судом України з підстави, встановленої пунктом 4 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС), в якій просить скасувати зазначені постанови і направити справу на новий судовий розгляд.

У судовому засіданні Швець О.Г. підтримав заяву про перегляд зазначеного судового рішення та навів відповідні доводи.

Представник Президента України Гуцал Д.С. та представник Верховної Ради України Кот О.В. заперечили проти доводів заявника і просили відмовити у задоволенні заяви.

Дослідивши матеріали справи, заслухавши пояснення позивача, представників відповідачів, перевіривши наведені у заявлі доводи, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України вважає, що заява Швеця О.Г. підлягає задоволенню з таких підстав.

Завданням адміністративного судочинства відповідно до статті 2 КАС є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних

осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ.

Статтею 6 КАС встановлено, що кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або інтереси.

Таким чином, обов'язковою умовою надання правового захисту судом є наявність відповідного порушення суб'єктом владних повноважень прав, свобод або інтересів особи на момент її звернення до суду.

Відмовляючи Швецю О.Г. у задоволенні позову щодо бездіяльності Президента України, суд виходив із того, що позивачем не наведено доводів, а судом не встановлено порушення його прав, свобод та законних інтересів у зв'язку з неприйняттям відповідачем рішень, про які йшлося у позовній заявлі.

Проте, як видно зі змісту судового рішення, яке переглядається, воно не містить аналізу та оцінки доводів Швеця О.Г. щодо порушення його прав, викладених у позовній заявлі, та в поясненнях під час судового засідання, а відтак висновки суду з цих питань є передчасними.

Не проаналізовані судом і доводи Швеця О.Г. щодо протиправної, на його думку, бездіяльності Верховної Ради України, а тому висновки суду і в цій частині є передчасними.

Згідно з частиною третьою статті 159 КАС обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин в адміністративній справі, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні.

Колегія суддів вважає, що при розгляді даної справи суд не в повній мірі дотримався зазначених положень закону, у зв'язку з чим постанова Вищого адміністративного суду України від 30 липня 2015 року та додаткова постанова цього суду від 6 серпня 2015 року підлягають скасуванню.

Верховний Суд України, який відповідно до статті 235 КАС переглядає судові рішення в адміністративних справах виключно з підстав і в порядку, встановлених цим Кодексом, позбавлений можливості установити необхідні обставини у цій справі та усунути допущені порушення, а тому після скасування постановлених у справі судових рішень справа має бути передана на новий судовий розгляд до Вищого адміністративного суду України.

Під час нового судового розгляду необхідно врахувати наведене та ухвалити законне і обґрунтоване судове рішення.

Керуючись статтями 241—243 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України

постановила:

Заяву Швеця Олега Григоровича задоволінити.

Постанову Вищого адміністративного суду України від 30 липня 2015 року та додаткову постанову цього суду від 6 серпня 2015 року скасувати, а справу передати на новий судовий розгляд.

Постанова є остаточною і не може бути оскаржена, крім випадку, передбаченого пунктом 3 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України.

Головуючий

Судді:

A cluster of handwritten signatures in black ink, likely belonging to the judges listed below them.

О.В. Кривенда

М.І. Гриців

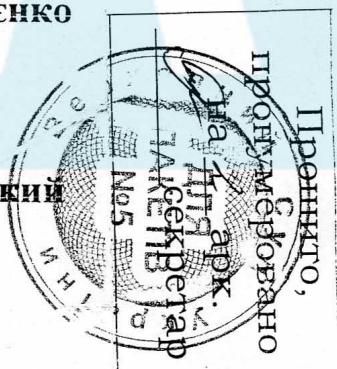
О.А. Коротких

В.Л. Маринченко

П.В. Панталієнко

І.Л. Самсін

О.О. Терлецький

1
**ВЕРХОВНИЙ СУД
УКРАЇНИ**

01043, м.Київ-043, вул. П. Орлика, 4

15.12.2015 № 21-3967а15

Вищий адміністративний суд
вул. Московська, 8 корп.5,
м. Київ, 01029

Адміністрація Президента України
вул. Банкова, 11, м. Київ, 01220
Верховна Рада України
вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

Верховний Суд України направляє справу за позовом Швеця О.Г. до Президента України, Верховної Ради України про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії з ухвалою колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 24 листопада 2015 року.

Додаток: справа № 800/215/15 – 1 том на 145 арк., 3 дисків - першому адресату; копія ухвали на 2 арк. – 2, 3, 4 адресатам.

**Начальник відділу управління
забезпечення діяльності Судової
палати в адміністративних справах**

Л.М. Петренко